

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

SZOLNOKI JÁRÁSI HIVATAL
AGRÁRÜGYI FŐOSZTÁLY
NÖVÉNY- ÉS TALAJVÉDELMI OSZTÁLY

Iktatószám: JN-07/55/00922-8/2018.

Tárgy: Károsító helyzet-jelentés

Melléklet: -

Ügyintéző: Vincze Katalin

Telefon: 20/434-7679

**Jász-Nagykun-Szolnok megye növény-egészségügyi helyzetkép
2018. 07. 01. - 2018. 07. 15. között**

Időjárás: Július első dekádjában folytatódott a meleg, nyárias időjárás. A nappali középhőmérséklet elérte a 30 °C-ot, de a hőség az esti órákban jelentősen mérséklődött. A dekád közepén lehűlés volt tapasztalható, a megye szinte egész részén megnövekedett a felhőzet, és helyenként jelentősebb csapadék is esett a területeken. Mindezek mellett a megyében gyakoriak a 1-2 mm csapadékot hozó nyári zivatarok.

Fenológiai állapotok (07. 01. - 07. 15.):

- **Őszi árpa:** tarlóhántás
- **Őszi búza:** betakarítás vége - tarlóhántás
- **Kukorica:** virágzás
- **Napraforgó:** virágzás - virágzás vége
- **Őszi káposztarepce:** tarlóhántás
- **Lucerna:** 10-15 cm növendék, maglucerna virágzás - csigásodás
- **Szőlő:** érés kezdete (zsendülés)
- **Gyümölcsösök:** gyümölcserés

Károsítóhelyzet:

- **Őszi kalászosok (őszi búza, őszi árpa, tritikále):** Az aratási munkálatok szinte mindenhol befejeződtek, csak helyenként kisebb gabonatóblák állnak még talpon. A termés mennyiségek igen változók, a minőségről viszont elmondható, hogy javarészt takarmány minőséget tudtak idén betárolni a termelők. A még aratásra váró állományok többször megáztak, valamint jelentős a korompenész – *Cladosporium herbarum* fertőzése, így minőségi termés már nem várható ezekről a táblákról sem. Idén is sok termelő értékesítette a gabonaszalmát. Sok helyen bebálázták és elszállították a földekről, de akad még olyan hely ahol a szalma renden található. A kedvező környezeti feltételekből adódóan (csapadékos időjárás, meleg időjárás), a gabonatarlók robbanásszerű gyomosodása várható. A gyomok között is jelentős borítottsággal bír az ürömlevelű parlagfű – *Ambrosia artemisiifolia*. A legtöbb helyen elkezdődött a tarlóhántás, de ahol még nem kezdték meg a munkálatokat, ott javasolt minél hamarabb megkezdeni.
- **Őszi káposztarepce:** Az őszi káposztarepce betakarítása mindenhol befejeződött, a legtöbb termelő a tarlóápolással is végzett már.
- **Lucerna:** A lucerna állományokban a kaszálást a dekád közepén megérkező esős időjárás előtt rendben elvégezték a termelők. A lucerna intenzív növekedése figyelhető meg. A maglucerna állományokban az első virágok már csigás állapotban találhatóak, míg a felső virágok még mindig virágoznak. A gyakori csapadékos időjárás nem kedvez a kártevők felszaporodásának, így az állományok szinte kártevőktől mentesek, szépen fejlődnek.
- **Kukorica:** A kukorica állományok szépen fejlődnek, az időjárási tényezők (csapadékos, meleg időjárás) rendkívül kedvezőek. A kukoricabogár – *Diabrotica virgifera virgifera* imágójának jelenléte a bibeszálak rágásában felfedezhető. A rajzás jelenleg is tart, a feromonos rovarcsapda fogási eredménye 168 db/3 nap, sárga ragadós lapcsapda 12 db/3 nap. A kártétel azonban nem látványos, jelentős kárt eddig nem okozott.

A kukoricamoly – *Ostrinia nubillalis*, és a gyapottok bagolylepke – *Helicoverpa armigera* lárvák foltszerű kártétele szinte mindenhol megtalálhatók, de jelentős kárt még nem okoztak. Rajzásuk elhúzódik.

Az állományokban az alsóbb leveleken atka kártétel már megtalálható, de egyelőre nem számottevő.

- **Napraforgó:** A napraforgó állományok virágzás a vége felé jár, elkezdődött a szíromlevelek hullása, a szemfejlődés.

Az állományokban, kis mértékben (1-2 %) megtalálhatók a fehérpenészes rothadás - *Sclerotinia sclerotiorum* tünetei, valamint az alternáriás betegség - *Alternariaster helianthi*, *A. helianthiinficiens* tünetei. A tányérok egészségesek, köszönhetően a preventív védekezésnek.

Állati kártétel az állományokban nem tapasztalható.

- **Cseresznye, Meggy:** A cseresznye és a meggy esetében is befejeződött a szedés.

Ezután sem szabad az ültetvényekben a növényvédelmet hanyagolni! A fákon megtalálható a blumeriellás betegség – *Blumeriella jaapii* tünete, kedvező feltételek mellett további fertőzésre kell számítani, ami korai lombhullást eredményezhet. A levelek védelme mellett a monília gyümölcsmúmiák eltávolításával a következő évi fertőzést csökkenteni lehet.

Az ültetvényekben a foltosszárnyú muslica – *Drosophila suzukii* monitoringozására kihelyezett csapdák eddig nem fogtak egyetlen egyedet sem.

- **Őszibarack, Kajszi:** A kajszi fajták szedése jelenleg is tart, érése folyamatos, az őszibarack esetében fajtától függően színeződés – érés stádiumában található.

A gyakori csapadékos időjárásnak köszönhetően a kajszi fákon megfigyelhető a gyümölcsök rothadása, hullása. Az állati kártevők, mechanikai sérülések helyén ilyen kedvező feltételek mellett a monília - *Monilia fructigena* könnyen megfertőzi a termést.

- **Szilva:** A korai fajták (pl.: ringló fajták) esetében megkezdődött a szedés, a későbbi fajták színesedése-érése még tart.

A kártevők és kórokozók kis mértékben vannak jelen az ültetvényekben köszönhetően a preventív védekezéseknek. A továbbiakban is számítani kell a

gyümölcsök moníliás - *Monilia fructigena* megbetegedésére, a védekezéskor az élelmezés egészségügyi várakozási időt figyelembe kell venni!

- **Almatermésűek:** Az almatermésűek esetén a termésnövekedés - gyümölcscsszíneződés tart.

A ventúriás varasodás - *Venturia inaequalis*, és a lisztharman - *Podosphaera leucotricha* fertőzés a preventív védekezésnek köszönhetően alacsony.

Az almamoly - *Laspeyresia pomonella*, almailonca - *Adoxophyes reticulana*, és az aknázómolyok (pl.: almalevél-sátorosmoly - *Phyllonorycter corylifoliella*) rajzása folyamatos, a nemzedékekre összemosódnak. A védekezéseket a helyi viszonyokhoz igazítva javasolt elvégezni.

- **Szőlő:** Az állományokban megkezdődött a zsendülés. Ebben az időben, kifejezetten fontos a botrítisz - *Botrytis cinerea* elleni védekezés.

Az amerikai szőlőkabóca - *Scaphoideus titanus* egyedszáma átlagosan 3,2 db/csapda. A védekezést minél hamarabb el kell végezni.

Az ültetvényekben a termelők preventív védekezésre alapozott növényvédelmet alkalmaznak, így ennek köszönhetően elmondható, hogy komoly fertőzéstől, és károsítástól mentesek az állományok.

Szolnok, 2018. július 16.

Polgár Viktória
osztályvezető